

Nieuwsbrief

Stedenband Leiden-Torun

juli 2023

Mee naar Torun met de Stedenbandreis van 18 t/m 23 oktober 2023

Mee naar Torun?

Er is nog plaats in de bus! Besloten is namelijk om gezamenlijk met de groep die de Marathon van Torun gaan lopen, in een bus naar Torun te gaan. We hebben de beschikking over een dubbeldeks luxe bus van Brouwers Tours, met maximaal 90 zitplaatsen. Wij vertrekken woensdagavond 18 oktober om ongeveer 20:00 uur met de bus naar Torun. Vertrekplaats: Petruskerk aan de Lammenschansweg 40a.

In Torun zullen we feestelijk worden ontvangen omdat de Stedenband daar ook het 35-jarig bestaan zal vieren. De vertrekdag die voor deze reis altijd op de dinsdag was, is verschoven naar de woensdag. We vertrekken dan ook uit Torun op de zondagavond. Zodat we dan de Marathon van Torun, op zondag 22 oktober, kunnen mee maken en de groep hardlopers uit Leiden en omgeving kunnen aanmoedigen.

Torun is een prachtige stad. De organisatie in Torun heeft een programma gedurende die dagen wat onder meer inhoudt de ontvangst door de gemeente en bezoek aan een andere plaats of stad. Er is gelegenheid om zelf op stap te gaan, om de markt, een museum of een van de kerken te bezoeken.

Ook gaan we traditioneel altijd een dag met de bus er op uit. Het plan is om Gdansk weer te bezoeken, maar nu ook de badplaatsen Sopot en Gdynia aan de Oostzee.

De reis per bus kost 175 euro. Een hotel kost ongeveer 45 euro voor een 2 persoonskamer per nacht. Verblijf in een gastgezin is gratis, alleen wordt verwacht dat u dan een cadeautje voor het gastgezin meeneemt.

Als u speciale wensen hebt bijvoorbeeld op gebied van sport, werk, cultuur of iets anders, dan kunt u dat opgeven. Dan wordt nagegaan wat mogelijk is. Zondagavond wordt de terugreis naar Nederland ondernomen. Maandagmorgen (23 okt.) rond 9 of 10 uur zijn we weer in Leiden bij de Petruskerk.

Indien U interesse hebt om mee te gaan, **dient U zich zo spoedig mogelijk hiervoor op te geven, uiterlijk voor 31 juli**, daar deze momenteel al ruim voor de helft vol is.

Voor meer info en/of opgave: greet.dusseldorp@hccnet.nl

ONTHULLING Plaquette voor Józef Wybicki, die in 1797 het Poolse volkslied schreef

'Dromend van vrij Polen'

Samen met Katarzyna Smoter, consul-generaal van de Poolse ambassade, onthulde burgemeester Henri Lenferink afgelopen donderdagmiddag een plaquette voor Józef Wybicki op de gevel van Langebrug 57.

Maartje van der Woude

Leiden ■ Tijdens zijn rechtenstudie woonde de Poolse aristocraat Wybicki in het roodbruine huis aan de achterzijde van de Pieterskerk. „Wybicki woonde, studeerde en droomde hier van een vrij Polen”, zei Smoter in haar toespraak na de onthulling van de gouden plaquette naast de voordeur. Burgemeester Lenferink sprak over de stedenband tussen Leiden en de Poolse universiteitsstad Torun. Het uit Torun afkomstige koor Astrolabium sloot de plechtigheid af met het Poolse volkslied 'Mazurek Dąbrowskiego' - 'Nog is Polen niet verloren'. Wybicki schreef het in 1797, maar het werd pas in 1926 officieel aangenomen.

Erkenning

De huidige eigenaar van het huis aan de Langebrug kocht het in 2014 en restaureerde het van top tot teen. Dat was hoognodig, 'want je keek door de zoldervloer door naar de be-

Het was een drukte van belang tijdens de onthulling van een plaquette voor Jozef Wybicki op Langebrug 57.

FOTO TACO VAN DER EB

gane grond.' Ze is blij met de plaquette, omdat ze vindt dat de geschiedenis van huizen als deze er-

kend hoort te worden. Onderdeel van die geschiedenis zijn de zussen Van der Meij, beiden inmiddels op

hoge leeftijd. Zij hebben levendige herinneringen aan de tijd dat hun grootouders op de Langebrug 57

woonden. Twee generaties van de familie woonden er samen en het toilet zat toen nog in de keuken.

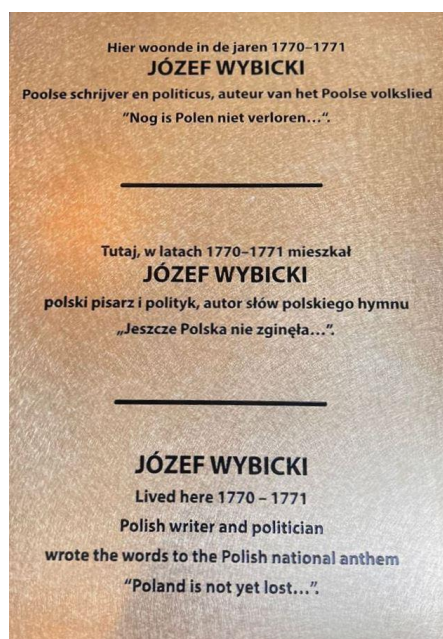
Het koor Astrolabium uit Torun voerde het "Mazurek Dąbrowskiego" op - het lied, geschreven door Józef Wybicki, dat nu het volkslied van Polen is.

Nederland: In Leiden is een plaquette gewijd aan Józef Wybicki onthuld

In Leiden werd een gedenkplaat gewijd aan Józef Wybicki onthuld, foto: FB/Poolse ambassade in Nederland

Consul-generaal van de Republiek Polen in Den Haag Katarzyna Smoter en de burgemeester van de Nederlandse stad Leiden Henri Lenferink onthulden donderdag in deze stad een gedenkplaat gewijd aan Józef Wybicki, de auteur van het "Lied van de Poolse legioenen in Italië", dat het Poolse volkslied werd. Tijdens de ceremonie zong het Astrolabiumkoor uit Toruń het Poolse volkslied.

Józef Wybicki studeerde in de jaren 1770-1771 in Leiden. Hij woonde toen in een pension aan de Langebrugstraat 57, waar donderdag Lenferink en Smoter een gedenkplaat onthulden gewijd aan de markante Pool.

Józef Rufin Wybicki werd geboren op 29 september 1747 in Będomin in Kasjoebië. Hij nam deel aan het werk aan de uitvoering van de grondwet van 3 mei als vertegenwoordiger van de burgerlijke stand. Na de Russische interventie en de inwoners van Targowicz nam Wybicki deel aan geheime voorbereidingen voor het uitbreken van de Kościuszko-opstand.

Na de val van de opstand ging Wybicki naar Parijs, waar hij toestemming vroeg om Poolse militaire eenheden op te richten naast het Franse leger, dat vervolgens samen met het leger van Napoleon Bonaparte deelnam aan de veldslagen in Italië.

De plaquette van Józef Wybicki

In juli 1797, in Reggio Emilia, Italië, schreef Wybicki het "Lied van de Poolse legioenen in Italië", dat sinds 1927 het Poolse volkslied is.

Ontvangst in de Burgerzaal van het Stadhuis

Na de onthulling van de plaquette op de Langebrug wandelde het gezelschap naar de Burgerzaal in het Stadhuis voor de receptie t.g.v. het 35-jarig bestaan van de Stedenband.

Het Wandelboekje langs Poolse Muurgedichten werd officieel aan de gemeente overhandigd en er werd een film vertoond over Leiden en Poolse contacten in verleden en heden.

Ook hier gaf het koor Astrolabium uit Toruń een aantal liederen ten gehore.

Toruń Vriendschapsboom in Leiden

Cultuur, Stad

Datum van terbeschikkingstelling: 09 juni 2023

Auteur: Paula Gałązka

In 2023 is het 35 jaar geleden dat Toruń een samenwerking aanging met de Nederlandse stad Leiden. Bij deze gelegenheid, op 9 juni 2023, werd in Leiden een symbolische aanplant van de vriendschapsboom gehouden, die door onze stad werd geschonken. De ceremonie werd bijgewoond door de burgemeester van Toruń Michał Zaleski en de voorzitter van de gemeenteraad van Toruń Marcin Czyżniewski.

Vanaf vandaag brengt de Toruń-delegatie een bezoek aan de Nederlandse stad Leiden. Dit jaar is het 35 jaar geleden dat de samenwerking tot stand kwam. Deze begon in 1988. Het eerste punt van het bezoek was het symbolisch planten en onthullen van de vriendschapsboom die Leiden aan onze stad gaf. De boom is voorzien van een informatiebord over

de samenwerking tussen de steden, evenals een bord met de mededeling dat het 958 kilometer is van Toruń naar Leiden.

De ceremonie werd bijgewoond door de burgemeester van Toruń Michał Zaleski en de voorzitter van de gemeenteraad van Toruń Marcin Czyżniewski. Vertegenwoordigers van de Vereniging van Tweelingsteden van Toruń waren ook aanwezig. Leiden werd vertegenwoordigd door Ashley North, wethouder Klimaat, Mobiliteit en Financiën.

Muzikaal werd het evenement opgeluisterd door het Toruń-koor Astrolabium.

foto: Ewa Banaszczyk-Kisiel

Leiden en Toruń over duurzaamheid

Oktober 2022 trok een delegatie van acht mensen van de Stedenband Leiden naar Toruń. Vooraf had Jagna gemeld dat drie wetenschappers van de Copernicus Universiteit heel graag contact wilden leggen met hun evenknieën in Leiden. Roland Mulders, Ab de Buck en ik bespraken met hen mogelijke contacten. De woordvoeder van de drie wetenschappers was Damian Jasinski. Hij maakte direct een prettig ambitieuze indruk. We vertelden over het beleid van gemeente Leiden zoals dat vorm heeft gekregen in het Singelparkproject en wij gaven aan dat wij geen experts op dit gebied zijn, maar dat de Stedenband wel over contacten beschikt bij gemeente Leiden en bij de Universiteit Leiden. Ons streven was om bij het tegenbezoek van een delegatie uit Toruń aan Leiden, juni 2023, een bijeenkomst van en voor experts te realiseren.

Dankzij de gemeentelijke contacten kregen we de toezegging dat Nanda van Beest van het team Duurzame Ontwikkeling bij gemeente Leiden wilde komen. Via Els Koeneman van de werkgroep en werkzaam bij de Bibliotheek van de Universiteit Leiden zegde ook Roos Joppe van de campus Den Haag toe. Nanda heeft daarna een stagiaire en aanstaand biologe, Maaïke Boele, aangemeld en dankzij Roos zegde ook collega Roy Remme van de Universiteit Leiden toe. De gemeente Leiden was bereid om ons te ontvangen en voor een zaal en presentatiefaciliteiten te zorgen.

Vrijdag 9 juni jl. ontmoeten Ab en ik onze Poolse gasten in het Ankerpark bij de onthulling van het bordje bij de Toruń-boom. Damian had Ewalina Wysocka en Donata Lopata meegenomen. We waren in de gelegenheid om met hen een flink deel van het Singelpark af te lopen, zodat zij een goed voorbeeld van groenvoorziening konden ervaren.

Bij de presentaties vertelde Nanda van Beest over het Leidse beleid van duurzaamheidseducatie. Daarvoor heeft de gemeente een intensief contact met alle vormen van onderwijs: van voorschoolse opvang, beroepsonderwijs tot Universiteit. Belangrijkste doelen: tegengaan van armoede en van honger, bereiken van goede gezondheid, goede scholing en gelijkheid van gender. Dit alles door partnerschap met het onderwijs binnen het verband “Leiden Kennisstad”.

Van links naar rechts: Wim Vreeburg, Caspar ten Dam, Roos Joppe, Ewalina Wysocka, Maaïke Boele, Donata Lopata, Damian Jasinski en Selfiefotograaf Ab de Buck

Roos gaf een presentatie over leefbaar planeet en levende labs. In dat laatste geval wees zij op de samenwerking van de Universiteit met het polderlab, Vrouw Vennepolder in Oud-Ade waar men op 32 hectare grond op duurzame wijze landbouw uitvoert. Daarnaast vanuit campus Den Haag het Buurtlab onder meer gericht op energie transitie. Roy Remme ging daarna de diepte in door het gebruik van analysemethoden, modellen en metingen toe te lichten en toe te passen op Den Haag.

Damian, Ewalina en Donata vertelden over hun stadslab, Urban-lab. Een educatieprogramma gericht op stedelijke mobiliteit. Praktijken zijn: het opzetten van mini parken in allerlei buurten, voedsel uit eigen tuinen en energiecoöperaties.

Mailadressen en presentaties zijn uitgewisseld zodat deze ontmoeting naar verwachting zal leiden tot een “duurzaam” netwerk in de reeks Leiden – Toruń uitwisselingen.

Wim Vreeburg

Lunch op het Stadhuis en boottocht door Leiden

Na de onthulling van het herinneringsbord op vrijdagochtend bij de lindeboom in het Ankerpark was 's middags een lunch in de Kamer van burgemeester en wethouders in het Stadhuis.

Hierbij waren aanwezig de delegatie met burgemeester van Toruń, wethouder Julius Terpstra, Piet de Baar en twee leden van de Stedenband werkgroep.

Na de lunch kreeg het gezelschap nog een rondleiding door het Stadhuis door Julius Terpstra waarbij ook de grote raadszaal werd bezocht.

Burgemeester Zaleski uit Toruń en de voorzitter van de Stedenband Frans Cornelisse.

Boottocht door de grachten met de Leidse Rederij.

Bespeling van het Carillon vanaf de toren van het Stadhuis door de Poolse beiaardier Magdalena Cynk.

Magdalena Cynk is een componist uit Toruń en voorzitter van de Pomorskie Towarzystwo Muzyczne (Muziekvereniging in Toruń)

Traditioneel bij een bezoek aan Leiden van een groep uit Toruń, is een gezamenlijke Chinese maaltijd.

Direct na het ontvangst van de 3 koren op het Stadhuis vrijdag namiddag 9 juni, vertrokken dus de Stedenbanders uit Toruń, met de Burgemeester van Toruń en onze leden van de Stedenband Werkgroep met aanhang, naar het bekende Chinese restaurant Woo Ping, om daar van een uitgebreide maaltijd te genieten.

Artikel uit: www.torun.pl

(vertaald met Google Translate)

Toruń-delegatie bezoekt Leiden

Cultuur, Stad

Datum van terbeschikkingstelling: 11 juni 2023

Auteur: Paula Gałazka

In 2023 is het 35 jaar geleden dat Toruń en de Nederlandse stad Leiden tot stand kwamen. Op 8-11 juni 2023 bezocht een delegatie van onze stad met president Michał Zaleski en voorzitter van de gemeenteraad Marcin Czyżniewski hun partnerstad.

Het eerste punt van het bezoek was de [symbolische aanplant en onthulling van de vriendschapsboom](#), die de autoriteiten van Toruń aan Leiden gaven. De uitreiking vond plaats op 9 juni 2023 in het Singelpark. Leiden werd vertegenwoordigd door Ashley North, wethouder Klimaat, Mobiliteit en Financiën. Muzikaal werd het evenement opgeluisterd door het Toruń-koor Astrolabium.

Op dezelfde dag vond Julius Terpstra, wethouder Levenszorg, Wonen en Welzijn, plaats op het Leidse

Stadhuis. 's Avonds had de delegatie een ontmoeting met Abdelhaq Jermoumi, wethouder gelijke kansen, jeugd en onderwijs. De bijeenkomst werd opgeluisterd door het optreden van koren – het stadskoor uit Leiden, Oxford en het Astrolabium in Toruń.

Op 10 juni 2023 spraken vertegenwoordigers van Toruń met prof. dr. Jan Reedijk, emeritus hoogleraar scheikunde aan de Universiteit van Leiden. In februari 2023 werd de professor de nieuwe doctor Honoris Causa van de Nicolaus Copernicus Universiteit. 's Avonds werd er gegeten aan de langste tafel van Leiden.

De delegatie nam ook deel aan het concert "To See a World" ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van het Leiden English Choir. Het Astrolabium Choir uit Toruń en het City of Oxford Choir waren te gast. De drie koren zongen gezamenlijk het lied "To See a World", speciaal voor deze gelegenheid gecomponeerd door dirigent Hebe de Champeaux. Tijdens het evenement hadden de burgemeester van Toruń, Michał Zaleski, en Marcin Czyżniewski, de voorzitter van de gemeenteraad van Toruń, een ontmoeting met de burgemeester van Leiden, Henri J. Lenferink. Stadsvertegenwoordigers gaven de burgemeester een geschenk, afbeeldingen en delicatessen uit Toruń.

De samenwerking met de Nederlandse stad Leiden is in 1988 tot stand gekomen. De contacten lopen voornamelijk via de Toruń Partnership Cities Association. De zetel is gevestigd in Toruń's Dwór Mieszczański, een middeleeuws gebouw gerenoveerd met financiële hulp van de Nederlanders. Gezamenlijke ontmoetingen, openlucht-tentoonstellingen van schilderijen en foto's uit beide steden worden daar gehouden. Sinds de jaren negentig wordt er een uitwisseling van inwoners van Toruń en Leiden georganiseerd. Deze contacten hebben met name betrekking op cultuur, milieubescherming, economisch leven, toerisme, gezondheidszorg, onderwijs, wetenschap en de promotie van Toruń.

Leiden, gelegen nabij Amsterdam, is een van de oudste steden van Nederland. Net als Toruń kreeg

het in de 13e eeuw stadsrechten. Het oude centrum maakt indruk met zijn historische architectuur en een charmant labyrint van smalle straatjes, verweven met een netwerk van grachten, samenvallend met de lijn van de middeleeuwse stadsmuren. Leiden is ook de thuisbasis van de oudste Nederlandse universiteit, gesticht in 1575, evenals belangrijke wetenschappelijke en onderzoeksinstituten en wetenschappelijke verenigingen: de Universiteitsbibliotheek, de Bibliotheek voor Nederlandse Letteren en een astronomisch observatorium. De stad is ook een bekend economisch centrum - het staat bekend om zijn tulpenhandel, techniek, cosmetica en textielindustrie. Rembrandt Harmenszoon van Rijn werd in 1606 in Leiden geboren. Hij was schilder, tekenaar en graficus, een van de grootste Europese kunstenaars.

foto's door Ewa Banaszcuk-Kisiel

Verslag van Izabela Olczak

Met de stedenband groep uit Toruń kwam ook het **Poolse koor Astrolabium** mee. Met optredens sierde het koor de viering van het 35-jarig jubileum van de samenwerking tussen Leiden en Toruń die plaatsvond tussen 8-11 juni 2023.

Op 8 juni, tijdens de onthulling van een plaquette gewijd aan Józef Wybicki, voerde Astrolabium *Mazurek Dąbrowskiego* op, het lied geschreven door Wybicki, dat nu het volkslied van Polen is. Tijdens het ceremoniële banket vrijdags op het gemeentehuis hoorden we *Leć głosie po rosie* van Marcin Wawruk.

In het Ankerpark ging de onthulling van de door Toruń geschonken lindeboom niet per ongeluk gepaard met de volksmelodie *W polu lipieńka* (*Lindentje in het veld*).

Het repertoire van de voorstelling op het plein voor het stadhuis bestond uit werken van Zuza Kozia: *Sady moje sady, Zbliża się Kupajło, Derewo, Czyje to koniki, Kołyszże się kołysz, Letila zozula, Matula moja* en *Leć głosie po rosie* van Marcin Wawruk en een paar volksliedjes.

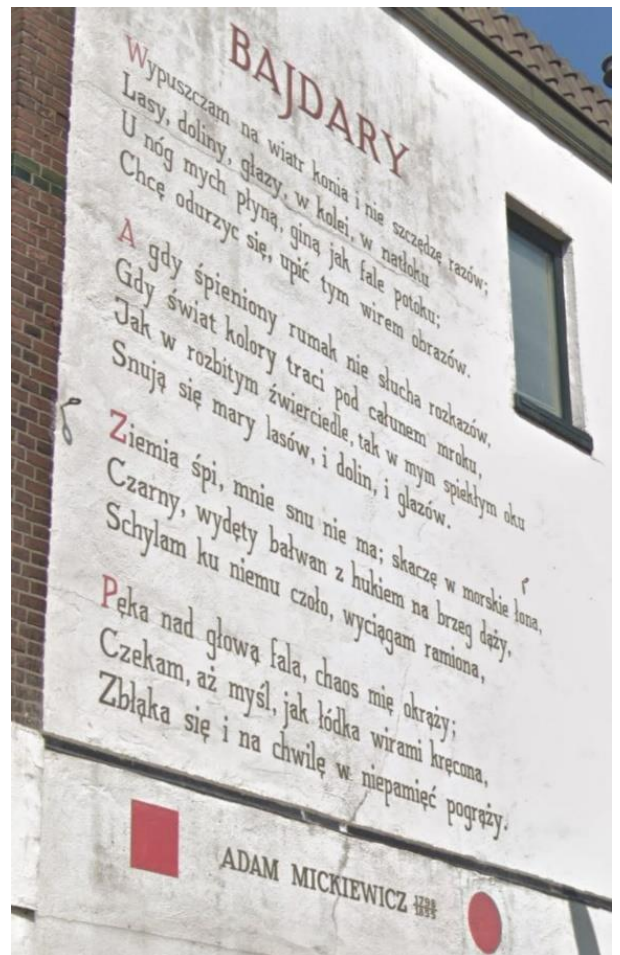
Op zaterdagavond 10 juni vond een gezamenlijk concert plaats van het Leiden English Choir, City of Oxford Choir en Astrolabium. Tijdens het ceremoniële, internationale concert **To see a world**, in de Hartebrugkerk, werden samen de speciaal voor deze gelegenheid gecomponeerde liederen *Salve, Regina, Earthrise* en *To see a world* gezongen, gecomponeerd door Hebe de Champeaux de Laboulaye. Daarnaast zong Astrolabium nog twee nummers: *Kołysz się kołysz* en *Leć głosie po rosie*. De thema's van de liedjes zijn gekozen omschrijven de relatie tussen mens en natuur.

Pannenkoekenlunch en terugreis naar Toruń

Na de boottocht met de drie koren op zondagochtend en een pannenkoekenlunch in Oudt Leyden vertrok de Poolse groep vanaf de Petruskerk weer naar Toruń. Ze werden door de gastouders uitgezwaaid.

Pools gedicht van Adam Mickiewicz verwijderd

Foto's van Google Maps (augustus 2020)

Het gedicht van Adam Mickiewicz op de muur van de Haarlemmerweg 5 is verwijderd. De bewoners van het pand hadden lekkage, de muur moest worden gerepareerd. Wanneer het opnieuw geplaatst wordt is niet bekend. Degene die het gedicht op de muur gekalligrafeerd had is overleden.

Er is nu een wachtlijst voor dit project.

Greet Dusseldorp

Speciale feestavond 35-jarig bestaan Stedenband Leiden-Toruń op zaterdag 18 november

Met deze speciale Jubileum-Reünie avond willen we dit Jubileum jaar afsluiten. Het belooft een bijzondere avond te worden met muziek, optredens en lekker eten. Zet deze datum vast in uw agenda. Wij hopen vele medewerkers van de Stedenband van vroeger en nu, gastouders, vrienden en bekenden te ontmoeten, om met elkaar over het glorieuze verleden van de Stedenband te kunnen spreken. En wat gaat de toekomst ons brengen? Wij willen zeker uw mening hierover horen. U krijgt nog een uitnodiging toegestuurd. Tot **zaterdag 18 november** dus!

Nieuwsbrief Stedenband Leiden-Toruń juli 2023

Colofon

Redactie: Wim Vreeburg, Izabela Olczak, Greet Dusseldorp
Opmaak en samenstelling: Remmelt Scheringa

Stedenbandwerkgroep Leiden-Toruń

Voorzitter: Frans Cornelisse
Tel: 071- 5763535
E-mail: voorzitter@leiden-torun.eu

Website: www.leiden-torun.eu
E-mail: info@leiden-torun.eu
Facebook: [Twincityorganisation Leiden-Torun](https://www.facebook.com/Twincityorganisation-Leiden-Torun)
Twitter: @LeidenTorun
Giro: NL66 INGB 0004 8780 29
t.n.v. STG Stedenband Leiden-Toruń
Leiden, juli 2023

Het Stadhuis in Toruń:

Word vriend van de Stichting
Stedenband Leiden-Toruń

Met uw steun (€ 25,- per jaar) als vriend van stichting krijgt u:

- informatie via onze uitgebreide online nieuwsbrief
- gratis toegang tot de jaarlijkse ontmoetingsavond
- gratis folders over Toruń
- korting op de busreis in de herfstvakantie naar de historische stad Toruń

Als vriend wordt u tevens geregeld op de hoogte gehouden hoe en waaraan uw donatie wordt besteed.

U kunt uw bijdrage overmaken op rekening: **NL66 INGB 0004 8780 29**
t.n.v. **STG Stedenband Leiden-Torun** met vermelding 'Donateur'.

Wij zijn een culturele ANBI, waardoor u als particulier 1,25 keer uw bijdrage kunt aftrekken van de belasting. Ondernemingen mogen dit bedrag 1,5 keer aftrekken in hun aangifte.

Bij voorbaat hartelijk bedankt voor uw steun!

www.leiden-torun.eu